

Kinh Học Hỏi và Thực Tập

Dịch từ kinh Pháp Cú trong Hán tạng Kinh thứ 2

01. Dậy đi, đừng ngủ nữa, đừng làm như các loài ốc, ong và mọt đang chui rúc trong những cái vỏ nhỏ bé của mình, cứ mê muội tưởng rằng những cái vô thường bất tịnh đó là chính tự thân của chúng.

02. Như một kẻ đang bị trọng thương, như một em bé đang ốm nặng, ách nạn đang xảy ra nhiều mặt như thế, làm sao còn tiếp tục nằm ngủ được?

03. Phải suy nghĩ lại, phải bỏ thói biếng lười. Mình đã nguyện học theo bậc năng nhân thì phải thật sự đi theo gót bậc năng nhân. Có như thế thì mới chấm dứt được

lo âu và mới thường xuyên thực tập được chánh niệm để hướng tới quả vị Niết Bàn.

04. Thực tập theo chánh kiến thì tuệ giác càng lúc càng tăng, để trở thành ngọn đèn chiếu sáng cho thế gian, ngay trong đời này đã có nhiều phước đức và khi chết sẽ không sa vào các nẻo xấu.

05. Đừng đi theo những con đường nhỏ, đừng tin tưởng nơi những chủ thuyết sai lạc, đừng tập theo thói phóng dăng, đừng để cho dục ý tăng trưởng.

06. Tu tập cho khéo léo, hành trì cho đúng với chánh pháp, học hỏi và trì tụng cho chuyên cần, không phạm vào các giới pháp đã tiếp nhận, cứ một đường đạo hạnh mà đi, không cần phải lo lắng gì thì sẽ được an vui đời đời.

07. Cần mẫn trong việc tu học, nhiếp phục được bản thân, cẩn thận trong lúc suy nghĩ và nói năng thì sẽ đạt tới cõi Niết Bàn an vui không còn sinh tử.

08. Đừng học theo những gì trái với chánh pháp, chỉ hành trì đúng với chánh pháp. Đã biết cách tu tập chánh niệm thì sẽ đạt được tịch tĩnh vô lậu.

09. Thấy được chánh pháp, muốn làm lợi ích cho bản thân thì hãy tìm đến được những nơi có điều kiện thuận lợi để dừng mãi đi tới, đó là cách hành xử của các bậc hiền minh.

10. Kẻ nào làm phát khởi được giáo nghĩa về đạo lý giác ngộ thì trên con đường tu tập thực chứng Niết Bàn sẽ bước được

những bước vững chãi. Kẻ nào bị kẹt vào ý niệm diệt độ, tự mình phóng túng, sẽ thấy sự hành trì của mình bị thụt lùi và không khá lên được.

11. Hướng đi đã chính xác vững mạnh, cái học hỏi và cái thực tập lại giúp mình đi được vào con đường trung đạo, thì kẻ hành giả liễu giải được giáo nghĩa và có khả năng ghi nhớ và thực hành.

12. Thực tập vượt thắng được dục (mẹ) và mạn (cha), cùng các tà kiến thường và đoạn (hai vị đại thần của vua), phá hủy tan tành các doanh trại của những thế lực ấy, đó mới là vị đạo nhân thượng sĩ.

13. Tu tập mà không có bạn tốt, không có thiện tri thức thì thà rằng tu một mình chứ không nên đàn đúm với những giới ngu

phu.

14. Thích học hỏi và hành trì giới luật, thì dù chưa có bạn hiền, nhưng cũng có sự vui thú một mình, không lo lắng gì, như con voi sống một mình nơi miền hoang dã.

15. Giữ cho hai mặt giới luật và học vấn đều được tốt đẹp, đó mới gọi là người hiền giả thuần thực. Giới hạnh phải đi đôi với học vấn, ta phải tuân thủ vào bốn sự thật để học hỏi và thực tập.

16. Cái thiết yếu ban đầu của sự tu học là hộ trì giới luật. Phải nắm vững nguyên tắc khai và giá, cho nhiều hơn nhận, nỗ lực tu tập, đừng ngủ quá nhiều.

17. Dù có sống lâu trăm tuổi mà đi theo

những chủ thuyết sai lạc và tâm chí không lành thì cũng không bằng sống một ngày mà tinh tấn tu theo chánh pháp.

18. Dù có sống lâu trăm tuổi để thờ thần lửa và thực tập mê tín thì cũng không bằng chỉ sống trong khoảnh khắc mà nghiêm trì giới luật để có phước đức thù thắng.

19. Cái mình làm được thì mình mới đem dạy người ta, cái mình không làm được thì không nên đem dạy người khác. Người có trí tuệ thường không chấp nhận được những kẻ giả dối không thành tín.

20. Học hỏi trước hết là tìm hiểu, nhờ khả năng quán sát mà phân biệt được cái này đúng và cái kia sai. Có tuệ giác rồi mới dạy được người khác. Một khi đã có tuệ

giác rồi thì không còn bị ai mê hoặc nữa.

21. Búi tóc nhưng thực tập theo tà đạo, mặc áo cỏ mà tâm ý còn đục ngầu, tham dục thì vẫn còn là kẻ mê mờ chẳng thông được sự thật, chẳng khác gì người điếc nghe đàn ngũ âm.

22. Tuệ giác có công năng giúp ta buông bỏ được tham dục, sân hận và u mê. Đó là thứ lương dược có thể trị được mọi chất độc (tam độc). Nhờ tuệ giác mà bậc trượng phu vượt khỏi vòng sinh tử, như con rắn lột được xác cũ của nó.

23. Tu mà có học hỏi và trì giới thì trong đời này và đời sau sẽ được khen ngợi và cuối cùng sẽ đạt được sở nguyện.

24. Tu mà ít học, trì giới cũng không

nghiêm chỉnh thì trong đời này cũng như trong đời sau sẽ gánh chịu khổ đau và đánh mất bản nguyên của mình.

25. Người tu nên nương tựa vào một người thứ hai. Phải biết thường xuyên gần gũi với những người có học thức khá. Phải biết căn cứ vào tứ diệu đế để tìm cách hiểu được những gì mình đang học. Dù cho còn gặp khó khăn nhưng ít nhất mình biết là mình đang đi trên đường chánh.

26. Cỏ lúa làm hại lúa. Ham muốn và ái dục gây trở ngại cho sự tu học. Diệt cỏ, trừ cho sạch các tật xấu, thì hoa trái tu học sẽ thu hoạch được rất nhiều.

27. Phải suy nghĩ cho chín chắn trước khi mở lời, không nên nói lời thô bạo, khi nói

pháp phải giảng giải cho tường tận, cứ diễn bày giáo nghĩa mà không cần chỉ trích ai.

28. Tu học cho thành công, không phạm giới luật, biết sợ những điều sai lầm, biết tránh những điều cấm kỵ, dù là những điều nhỏ nhất cũng ý thức được, giữ gìn như thế thì sau này sẽ không gặp tai nạn.

29. Vượt được ý niệm tội phúc, thành tựu được nếp sống phạm hạnh, suốt đời làm chủ được bản thân, đó gọi là người học tập thành công.

Phẩm Giáo Học (Kinh Học Hỏi Và Thực Tập)

Phẩm này có 29 bài kệ, mà bài nào cũng đưa ra những nguyên tắc và phương cách

thực tiễn để giúp cho người hành giả thực sự được đi tới.

Bài kệ thứ 9 dạy ta tìm tới những nơi có điều kiện thuận lợi để có cơ hội dưỡng dưỡng đi tới. Các bài thứ 13 và 14 khuyên ta không nên đàn đúm với các giới ngu phu; chưa có bạn hiền thì thà rằng cứ tu học một mình, không lo lắng gì, như một con voi có thể sống vui thú một mình nơi miền hoang dã.

Bài kệ thứ 26 khuyên ta buông bỏ ái dục để thực sự có tiến bộ trên con đường học hỏi. Hình ảnh rất đẹp: “Cỏ làm hại lúa. Ham muốn về ái dục gây trở ngại cho sự tu học”.

Kinh này dạy ta tu thì phải có học và trì giới. Bài kệ nào cũng là những lời khuyên dạy quý báu. Đúng là những lời vàng.

